

GPS-registrering på Naturstyrelsen, Søhøjlandets skovarealer

Skrevet af Bo Ryge Sørensen. Publiceret 26. november 2014

På et møde i marts 2013 mellem Naturstyrelsen Søhøjlandet og DOF Østjylland tilkendegav styrelsen stor interesse for en GPS-kortlægning af de sjældne og ekstra hensynskrævende fuglearter på styrelsens arealer.

GPS-projektet omfatter en kortlægning af ynglelokaliteter og redetræer for udvalgte arter som sortspætte, huldue, nøddekrige, perleugle, st. hornugle, musvåge, hvepsevåge, duehøg, rød glente, fiskeørn og havørn på Naturstyrelsen, Søhøjlandets arealer.

M.h.p. en stedfæstelse af disse arters redetræer og ynglelokaliteter kræves en præcis angivelse af især redetræernes placering med det formål, at sikre arterne bedst muligt i arealdriften.

Til dette formål er der for DOF-midler indkøbt en GPS til kortlægning og præcisering af de respektive lokaliteter og redetræers placering, hvorefter disse angivelser lægges ind på Naturstyrelsens "Pas på" skovkort og indgår som beskyttede områder og træer i den fremtidige driftsplanlægning.

En sådan kortlægning og registrering vil givetvis være af offentlig interesse, som følge af en bedre beskyttelse af disse arter og dermed en større oplevelsesværdi for de fugleinteresserede i særdeleshed og for skovgæsten i almindelighed.

Derudover kan en sådan GPS være til stor hjælp med registrering af samme arter, i de privatejede skove som vi lokalt samarbejder med.

Registreringen vil i første omgang omfatte de skove, som forvaltes og drives af Naturstyrelsen Søhøjlandet.

I vinterhalvåret 2013/2014 indledtes så GPS-registreringen i de udpegede skovningsområder.

Indledningsvis blev registreringen koncentreret omkring de bevoksninger, der i hugstplanen var udset til udtynding, primært ældre og gamle bøgebevoksninger i Silkeborg Sønderskov, Silkeborg Vesterskov og Velling Skov og om hvad der måtte være af træer med sortspættehuller og rovfuglereder i disse områder. Udover de omtalte områder til udtyndingshugst, vil registreringen på længere sigt, også omfatte samtlige relevante bevoksninger indenfor Naturstyrelsen Søhøjlandets skovarealer.

Opgaven viste sig at være langt mere tidskrævende og omfattende end først antaget.

Ikke mindst og især fordi flere af de undersøgte bevoksninger var beliggende i et stærkt kuperet terræn og meget tætte bevoksninger, som i høj grad vanskeliggjorde arbejdet. Også den megen nedbør i undersøgelsesperioden, udgjorde en tids- og registreringsbegrænsende faktor.

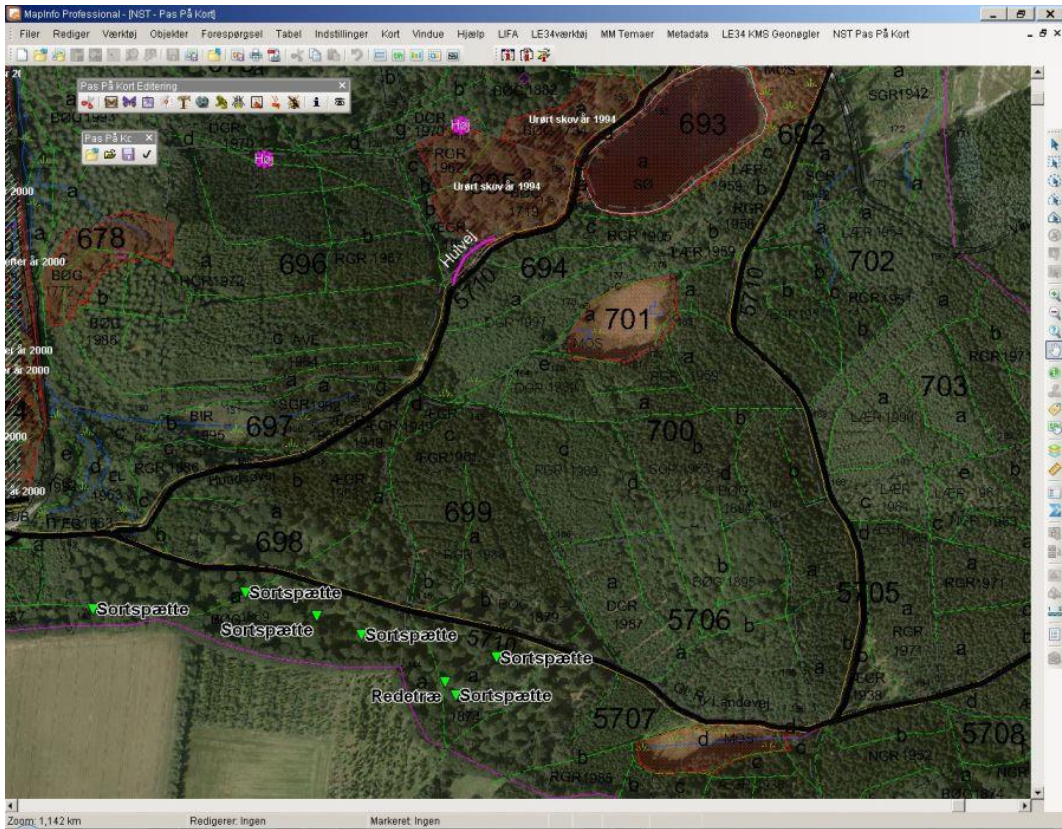
Ved undersøgelsen i vinterhalvåret 2013/14 blev der registreret 21 træer med sortspættehuller og 5 træer med rovfuglereder.

I forbindelse med GPS-registreringen blev træerne markeret med en rød cirkelformet mærke i jordhøjde m.h.p., at disse visuelt kan identificeres af skovningsholdene i skovningsperioden.

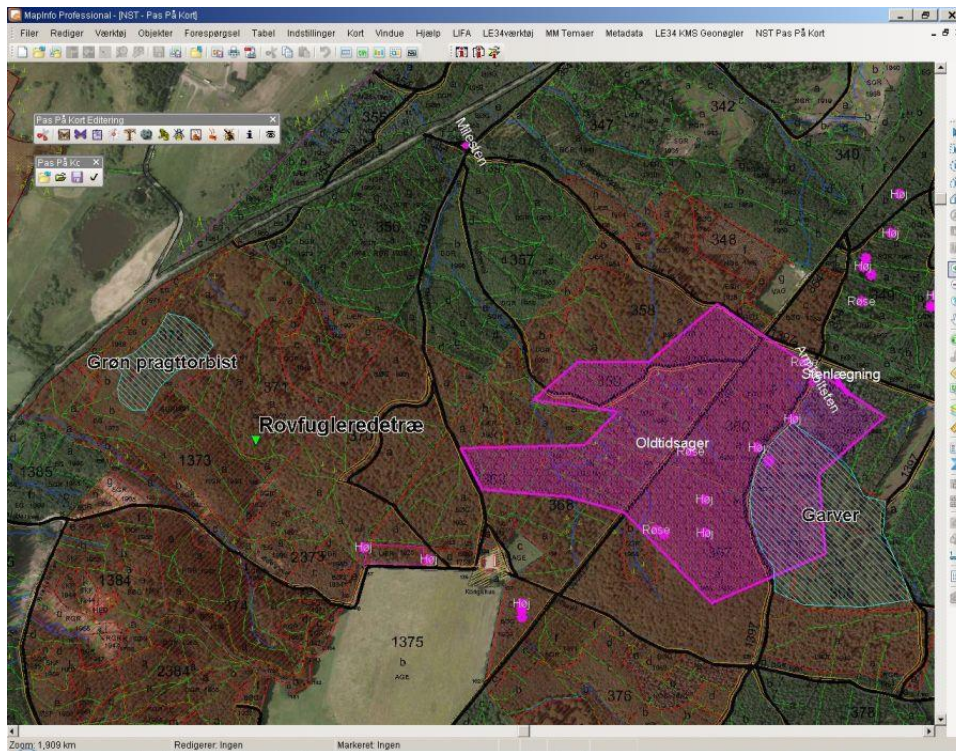
Mærkningen er midlertidig og udviskes i løbet af nogle måneder.

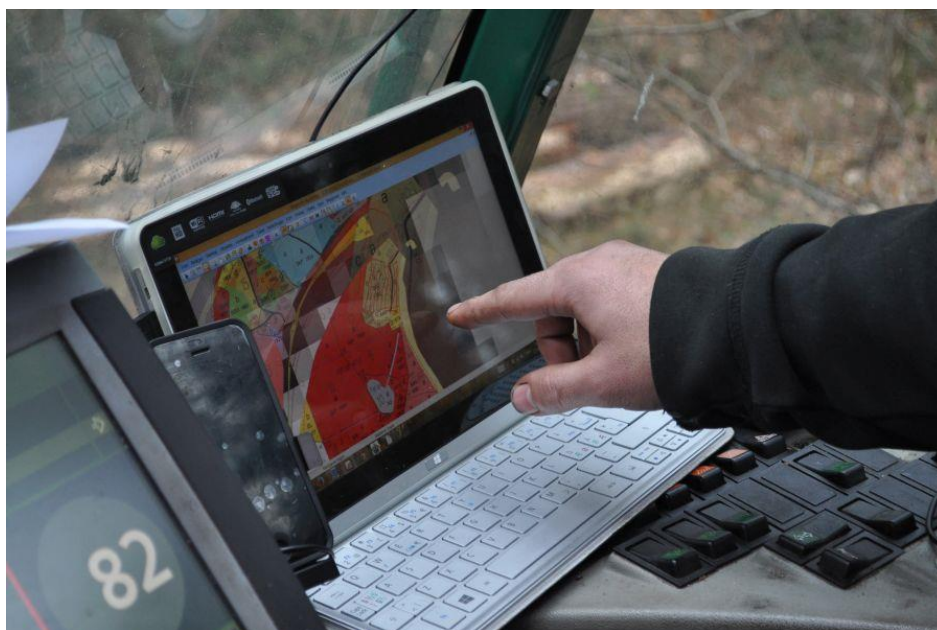
GPS-registrering. Foto Bo Ryge Sørensen

Pas på kort – eks 1 udarbejdet af biolog Henriette Bjerregaard

Pas på kort – eks 2 udarbejdet af biolog Henriette Bjerregaard

Pas på kort på skærm i skovningsmaskine. Foto Henriette Bjerregaard

Træ med sortspættehul og farvemærkning.

Foto Bo Ryge Sørensen

Træ med rovfuglerede.

Foto Bo Ryge Sørensen

Med den igangværende registrering, er fokus især rettet mod træer med sortspættehuller. Ikke mindst fordi disse er af stor betydning for en række øvrige skovtilknyttede og hulrugende/brugende arter som egern, skovmår, natugle og forskellige arter af flagermus samt sjældne og fåtallige arter som hvinand, perleugle og huldue.

Med få undtagelser er samtlige ynglepar af huldue i Naturstyrelsen Søhøjlandets skove fundet i sortspættehuller.

Disse træer er således af stor betydning for den biologiske mangfoldighed i skovene

De indsamlede data er efterfølgende overført til Naturstyrelsen Søhøjlandets kortansvarlige medarbejder. Disse bliver så plottet ind på enhedens såkaldte "Pas på kort". Formålet med disse kort er, at beskytte sjældne og sårbare forekomster af laver, planter, insekter og fugle..

Med "pas på kortene" sikres således arealerne biologiske mangfoldighed mod utilsigtede indgreb bl.a. i forbindelse med udmøntningen af enhedens driftsplaner.

Naturstyrelsen Søhøjlandet overvejer p.t. at kombinere GPS-registreringen med et såkaldt Arbo Tag medvoksende træmærkningssystem. Systemet skader ikke træerne og anvendes til en permanent mærkning af de GPS-registrerede træer ved anbringelsen af en hvid plade med et 5-cifret nummer samt en rød prik i jordhøjde til identificering af de pågældende træer. Pladen placeres så højt på stammen, at det er uden for uvedkommendes rækkevidde.

Tak til Naturstyrelsen Søhøjlandet og især skovfoged Thorbjørn Nørgård og biolog Henriette Bjerregaard for det gode samarbejde.

På vegne af DOF-Østjylland

Bo Ryge Sørensen, DOF's repræsentant i brugerrådet for Naturstyrelsen, Søhøjlandet.